

Posudek vedoucího na bakalářskou práci "Vliv kulturních akcí na proces regenerace postprůmyslových měst " (Tereza Vohralíková, 2015)

vypracoval: Ondřej Špaček, Ph.D.

Práce Terezy Vohralíkové se zaměřuje na reprodukování poznatků o dopadech projektů Evropské hlavní město kultury na schopnost úspěšně vést kulturní regeneraci strukturálně postižených postprůmyslových měst. Konkrétně se zaměřuje na studie týkající se Glasgow a Liverpoolu, které představují exemplární příklady měst s průmyslovou zátěží. Autorka na základě britské zkušenosti představuje přínosy i možná úskalí projektů kulturní regenerace měst.

Předložená práce do určité míry vybočuje z obvyklých šablon, které společenskovední bakalářské práce na FHS naplňují. Proto je pro mě poněkud obtížnější najít vhodné měřítko pro její hodnocení. Autorka se – zcela rozumně – nesnaží o vlastní empirický výzkum, který by byl v daném kontextu stěží uskutečnitelný. Přináší vhodnou kompilaci existujících zahraničních studií, kterými v zásadě otevírá u nás do značné míry nepřítomný akademický náhled na kulturní projekty regenerací měst. Otázka zda a nakolik jsou uvedené akce přínosem, stejně jako jaké problematické momenty se u projektů tohoto typu mohou objevit, považuji za velice důležitou, přitom značně opomíjenou. Zvláště proto oceňuji, že autorka si samostatně vyhledala odborné zdroje, včetně těch kritických, a sama navrhl rozumné a přínosné zúžení původně dost širokého záběru bakalářského projektu.

Na druhou stranu je poněkud problematická úzká vazba mezi textem autorky a zdrojovými dokumenty. Vše je náležitě citované a jsem přesvědčen, že se vždy jedná o parafráze, nicméně je pravda, že většina argumentace v práci je spíše převzatá, než aby autorka přinášela závěry vlastní. Tato kompilační povaha textu je omluvitelná zejména novostí tématu v českém kontextu i nedostupností adekvátních kurzů na FHS, které by problematiku obecně rámovaly (jakkoli je zde např. zřetelná návaznost na magisterský studijní program SOS). I vzhledem k tomu, že se jedná o kvalifikační práci na bakalářském stupni studia, nejedná se tedy podle mého názoru o zásadní problém.

Kompilační část práce vhodně doplňuje exkurz v podobě rozhovorů se dvěma aktéry kulturních projektů v Ostravě. Situace ostravského regionu je blízká popisovaným britským městům a potenciálně se tak zde mohou objevit podobné problémy. Hloubku rozhovorů do určité míry snižuje to, že byly provedeny přes email, nikoli tváří v tvář. Zároveň zde také chybí hlubší zasazení diskutovaných témat do ostravské situace (včetně aplikace shrnutých poznatků z Glasgow a Liverpoolu), byť je zřejmé, že tímto krokem by již byl překračován rámec i možnosti bakalářské práce.

Pro celkové zhodnocení bakalářské práce by proto bylo nejvhodnější prozkoumat hloubku porozumění kompilovaným textům otevřenou diskuzí, která by ukázala na možnosti aplikovat načtené studie. Přirozeně pak z práce vyplývá možnost zaměřit se na ostravskou situaci. Přestože hlubší zodpovězení následujících otázek by si jistě vyžadovalo náročnou empirickou práci, bylo by myslím zajímavé se nad nimi alespoň zamyslet: Jakou roli v regeneračních projektech v Ostravě mají různé sektory? Nakolik je zde významný soukromý sektor (přesněji Vítkovice a.s.)? Nemůže to

představovat významné riziko celému regeneračnímu procesu? Jak by se zde pak mohly projevit zmíněná dilemata, o kterých autorka v práci mluví? Jaké další otázky a témata by podle autorky mohla být zajímavá pro akademický (i aplikovaný) výzkum kulturně vedené regenerace Ostravy?

Téma otevřené touto bakalářskou práci považuji za velice důležité a hodné dalšího sledování. Myslím, že by bylo skvělé, pokud by znalosti získané při bakalářské práci sloužily jako základ pro výstavbu tématu diplomové práce, tak jak tomu bývá na jiných oborech zvykem. V této souvislosti je klíčový náhled do širšího pole teorií regionálního/urbánního rozvoje, které mohou obecněji zarámovat různé pohledy na to, jak mohou či nemohou kulturní strategie vést k rozvoji měst či regionů a proč. Učebnicový a přitom instruktivní přehled těchto teorií (např. Blažek, Uhlíř 2011) by mohl přinést klíč k porozumění, proč různí badatelé mohou různě nahlížet na přínos těchto akcí. Zvláště pak může vést k lepšímu rozpracování kritických přístupů, které jsou – jak autorka dobře postřehla – spíše nedostatkové v kontextu převážně marketingově-politických dokumentů. Nápad postavit diskutované téma do kontextu těchto teorií jsem měl již při závěrečných konzultacích, v té době ale již nebyl prostor a čas na jejich zapracování do textu a před autorkou jsem ho tedy milosrdně zatajil.

Přes její kompilační charakter považuji vzhledem k novosti tématu v českém prostředí a samostatnosti při kritickém vyhledávání zdrojů předloženou bakalářskou práci za zdařilou. V celém kontextu jejího vypracování ji navrhuji hodnotit známkou velmi dobře, byť při kvalitní diskuzi výše navrhaných otázek je podle mého názoru adekvátní i hodnocení výborně.

V Praze dne 17. 8. 2015

Ondřej Špaček, Ph.D.